

Risør Kommune  
og arkitektfirmaet Østengen - Bergo  
4950 Risør



Forum for  
stedsutvikling

Gjørstads gate 8  
0367 Oslo

[post@allgronn.org](mailto:post@allgronn.org)  
Tlf: 92092522

[www.omgivelser.no](http://www.omgivelser.no)

Oslo 12.05.09

( Kopi sendt Aust Agder Blad )

### **Høringsuttalelse vedr. utbygging av Holmen**

Vi har fulgt utviklingen av Holmen i flere år. Vi forstår at byen lengter etter en avklaring for øya. Vi forstår at investor tar store sjanser på å utvikle Holmen i disse krevende finanstider. Vi forstår ikke at Risør politikere så til de grader har unnlatt å legge noen som helst premisser i forkant av arkitektkonkurransen for Holmen. Vi var til stede på innledende møte i mai i fjor og fikk oppleve den totale mangel på bestilling fra byens politikere.

Dette ble tydeliggjort når man så fikk se alle besvarelsene på konkurransen. Fordi det ikke ble lagt føringer for noen fundamentale retningslinjer tok mange av arkitektfirmaene helt av i kjent stil. Resultatet for byen og utbygger ble at man i stedet for å få et reelt og gjennomarbeidet materiale der man kunne drøfte varianter av stedsutvikling på Holmen, kastet bort tid og store pengesummer på svulstige og alldeles ubrukelige forslag.

Senest under Riksantikvar Marsteins besøk 23.april i år ble det påpekt (på den forsiktede måten han kunne tillate seg i sitt embete) at han var bekymret for at det arkitektoniske uttrykket skulle true en av Norges best bevarte byer, bl.a. i forhold til for store glassflater mot byen.

Risørs befolkning er ført bak lyset i denne prosessen. Den manglende interesse for stedsutvikling i Risør har gitt arkitekter og investorer alt for frie tøyler. Ved å utnytte denne situasjonen, ved ikke i større grad å invitere til deltakelse og engasjement fra befolkningen, har man etter vår mening opptrådt ikke bare uetisk men også utilbørlig spekulativt.

Risør by har en lang historie og Risør by har en byggetradisjon. Bla.a. så har Risør et konsensus i sitt uttrykk. Og dette handler ikke bare om gammelt og nytt og moderne eller klassisk men om måten bebyggelse er organisert på. Det er noen absolutte kvaliteter i Risør. En av disse er at ikke et eneste hus er en kopi av et annet. En annen kvalitet er sammenhengen mellom husene i kvartaler og plassering i terrenget som har skapt en spennende uforutsigbarhet. Grunntonen av materialbruk og farger ligger mer fast, men byen tåler så absolutt bygninger i mer moderne stiluttrykk som innordner seg det nevnte konsensus. Det er for eksempel ganske mange "rare", uregelmessige hus i Risør som ved første øyekast kunne minne om "påfunn" fra modernistiske arkitekter. Én arkitekt klarer ikke alene å tegne en hel bydel og oppnå de nødvendige variasjoner med de kvalitetene og visuelle fotavtrykk som tiden har skapt.

I høringsutkastet for planen på Holmen er det ikke i tilstrekkelig grad ivarettatt krav om respekt for disse Risørs spesielle bykvaliteter og man står i fare for å underminere de ekstremkvaliteter Risør er tuftet på.

En annen problemstilling er funksjonene på Holmen. Risør sliter med å få nok folk til å bosette seg i byen. Kostnadene og ambisjonsnivået på utbygging av Holmen tilsier at det ikke kommer til å være mange Risørfolk som vil se seg råd til å investere i bolig på øya. Særlig ikke unge dynamiske mennesker i etableringsfasen som er så viktige for et byliv. En sentral oppgave i stedsutvikling er å sørge for en variert sosial sammensetting. Hva er utbyggers målsetting her? Risør skal vel være en helårsby fremdeles?



Forslag til ny småhusbebyggelse i tre på Holmen, Kritt Arkitekter

*En skog av slike bygninger vil underminere Risørs særegne bykvaliteter.*



Illustrasjon av nytt fiskemottak på Holmen, Kritt Arkitekter.

*Det nye fiskemottaket er blottet for den intime og tilpassede stil som var på det nedbrente.*



Bearbeidet konkurranseutkast, Kritt Arkitekter og Østengen & Berge.

*Denne organiseringer av bygninger minner mest om en drabantbystruktur fra 60-tallet.*

Vennligst Leder av Allgrønn, Erling Okkenhaug